

Sandvikens Bataljons årsrapport

1934

1934 går inn med like stor entusiasme som tidligere, men dette året får man en del utskiftninger av folk, både i korps og komiteer, noe som ikke alltid styrket samarbeidet fremover. Spesielt kunne dette slå ut i forholdet mellom Bataljonen og Sandviksguttene forening, men noen særlig innvirkning på korpsets drift fikk det ikke.

Offiserer 1934.

Olav Hole	Sjef
Peder (Per) Pedersen	1. kompanisjef
Olav Madsen	2. kompanisjef
Kjell Rosendahl	2. løytnant
Oluf Larsen	4. løytnant
Leon Rosendahl	Fanebærer
Olav Ellingsen	1. faneoffiser
Henry Andersen	2. faneoffiser
Erling Hernes	Adjutant
Leif Wiese	Tamburmajor
Jens Jensen	1. troppsjef
Hans Christensen	2. troppsjef
Arthur Knutsen	3. troppsjef

Det var noe overraskende at Olav Hole tok gjenvalg dette året, spesielt da han ikke hadde uttrykt noe ønske om det og ikke viste noen spesiell interesse før noen dager før valget. Olav Hole var imidlertid en svært populær gutt og hadde et meget godt tak på guttene. Dermed ble ikke vanlig opprykk dette året. Da l. kompanisjef i 1933 Edmund Pedersen, ble for gammel til å ta et år til gikk han ut av korpset etter 11. års tjeneste. Forøvrig ble der heller ikke ført protokoll over korpsets handlingsforløp dette året, men i april måned samme år (1934) utkom første nummer av "Sandviksnytt", korpsets og foreningens medlemsblad, som ble besluttet utgitt på rådsmøte 12. mars 1934. Følgende ble valgt som ansvarlig komité for bladet:

Sjef Olav Hole	Forretningsfører
Christen Tvedt	redaktør
Robert Olsen (Walding)	sekretær
Sverre Andreassen	annonsørens representant
Fredrik Skulstad	medarbeider
Chr. Pedersen	"

Det heter i det første nummer - som ble ansett som prøvenummer - at abonnement kan tegnes hos våre små soldatkommissjonærer, ved våre tillitsmenn og forøvrig hver torsdag kveld etter kl. 20:30 i Frydenlundsvei 1. Prisen er kr. 0,50 pr nummer eller kr. 0,90 for hele året. Disse bladpenger går direkte i korpsets kasse. Fra dette bladet er det vi nu må søke våre opplysninger en tid fremover.

Fellesutmarsjen 29. april 1934.

Søndag 29. april stilte Sandvikens Bataljon på linje klokken ett presis. Dreggeguttene var kommet til assistanse med trommer. Før avmarsj holdt sjefen en kort tale for guttene hvor han henstilte til hver enkelt å gjøre sitt beste under oppvisningen på Møhlenpris for derved å hevde Bataljonen og Sandviken. Der ble også foretatt en kort bataljonseksersis, og guttene var i fin form. Man marsjerte så til Torgallmenning hvor Skansens og Verftets allerede var kommet og

samlet marsjerte man til Bellevue og Knatten. Det var blitt litt senere enn beregnet, slik at det ble nødvendig å ta en rast i Fjellveien, da farten hadde vært temmelig stor oppover. På Knatten hvilte man skikkelig ut og soldatene fikk disponere bordene ute mens offiserene trakk inn i kafeen hvor det etter hvert ble trangt tom plassen. Sandvikssjefen holdt tale for Skansens, Skansens for Verftet og Verftet for samtlige, men ingen ønsket hverandre til lykke med den forestående oppvisning. Etterpå ble de respektive sanger sunget og formannen for Fellesrådet talte med ønsket om et godt felles mål, Osлотuren, som lå i luften. Kl. 17:00 var det avmarsj, og på Kalfartoppen troppet gamlekarene opp og i samlet tropp marsjerte man til Møhlenpris. Det var ingen liten forsamling som på denne måten snodde seg langsomt nedover Kalfarbakken til stor fortvilelse for travle trafikkanter, men der var ikke annet å gjøre enn å smøre seg med tålmodighet til man fikk en sjanse til å slippe forbi. Den gangen hadde vi selvsagt Kalfartrikken også men der måtte man vike.

På Møhlenpris var vi sist ut, og guttene fikk anledning til å betraktet andres oppvisning. Skansens, som var først, var god, farlig god, og våre gutter mente at det skulle bli vanskelig å gjøre det bedre. Verftet hadde også, som vanlig, en meget god fremførelse, rask og grei. Da det ble Sandvikens tur, holdt mange av de gamle pusten, men de ble ikke skuffet. Korpset gjorde en av de beste oppvisninger på lenge og det som gjorde utslaget var kontinuiteten i øvelsene og den raske, lette takten. Det ble ikke kjedelig og langtekkelig som øvelsene gjerne kan bli når man for hver avsluttet øvelse må tilbake til utgangsstilling. Den raske takten Sandvikens Bataljon benyttet under eksersis ble innført allerede i slutten av 1920-årene av Paul Larsen og Edmund Pedersen som tamburer. Den gjorde seg utmerket, og kombinasjonen presisjon/rask takt, gjorde også denne gangen lykke og imponerte tilskuerne. Og korpset fikk stor applaus. På Sandvikstorget var folk "elleville" som det heter i referatet, men defileringen gikk fint og fanebærer Leon Rosendahl ga, som vanlig, en strålende parade til beste.

17. mai holdt sjefen en anslående tale for dagen og utbrakte et leve for Eidsvoldsverket og dets menn. Deretter ble Sandviksguttenes Forening vi formann Bjarne Bergesen behørigt takket for flott gave, noe som gjorde bataljonen i stand til å anskaffe seg en ny tromme. Stifterne ble også minnet, og Sandvikssmåtøsene dekorerte fanen med vakre blomster. Deretter bar det til Skansen hvor man sluttet seg til Flaggetoget. Etter en vellykket dag ble soldatene servert brus og kaker.

Landturen gikk i år til Søndre Erdal, og dagen var 10. juni. Etter de mislykkede Landturene de siste årene rent økonomisk ble det i år rettet en kraftig appell til eldre Sandviksgutter om å delta både morgen og aften og fylle de to båter, "Activ" om morgenen og "Manger" om kvelden. Hvorvidt denne landturen betalte seg bedre enn de foregående vet vi ikke, men det er ganske rart når man selv ser tilbake på disse landturene, både som soldat og som offiser i disse årene, så fortonet det seg for oss som om aftenbåten alltid var smekk full. Vi var svært gode til å vurdere båtenes stabilitet og hvordan de bar alle disse menneskene på dekk - for alle skulle jo være på dekk - og vi visste at "Oster" var en meget god båt, likeledes "Manger". Men en del av de andre fjordabåtene var rene dødsfeller når de fikk for mange mennesker på dekk. Slike som "Herdlefjord" skulle man være svært forsiktig med. Heller ikke var "Haus" og "Seimstrand" sikre. Men som nevnt, for oss fortonte det seg som om disse korpsebåtene var til de grader fulle av mennesker, så det var rart at de ikke bar seg rent økonomisk.

Grunnen var sannsynligvis at der var så mange som i siste liten sprang ombord eller stakk seg vekk, slik at ikke de ansvarlige skulle få kreve dem for penger. De reiste gratis med andre ord. En periode var politiet på plass ved ankomst til byen, og var der formeget folk ble rederiet ilagt en passelig mulkt. Det var ikke rare billettprisen det dreiet seg om i våre penger. For heldagstur kr. 2.50 pr. person, kr. 1.- for kun å følge båten. Mann og kone kunne delta hele dagen for kr. 3.50.

Før landturen kunne man lese følgende advarsel i Sandviks-Nytt:

"Korpsets gutter formanest på det alvorligste å la vere med den stygge uskikken å plyndre hageeierne i Sandviken for deres blomster. Det er kjekt å se at soldatene er blomsterelskere, men ikke stjalne blomster, takk. De gutter som pynter seg med stjalne blomster vil vi se litt an. Guttene må skåne oss for å utøve noen straff her. Altså, la dine landtursblomster vere ærlig bekommet."

Men hvem kunne se forskjell på stjalne og ikke stjalne blomster? Det måtte i så fall bli syrintreet til Baker Thamsen som kunne se betenkelig ribbet ut etter en landtur.

Dette året, 1934, gikk Drotts friidrettsstevne på Skansemyren av stabelen samtidig med vår landtur. Men vår tropp av deltakere var sporty nok til å dra til byen fra S. Erdal og delta i stevnet, og slutte seg til korpset igjen om kvelden. Vi hadde deltatt året før og havnet da på en god 4. plass med 257 poeng. Der lå 4 korps bak oss, bl.a. Skansens med 206 poeng. I 1932 var korpset forhindret fra å delta på grunn av Haugesundsturen, så vi kunne overhodet ikke komme i betraktning i konkurransen om pokalen som var oppsatt. Denne skulle det kjempes om i 3 år. Imidlertid gikk guttene til jobben med stor optimisme, og de skuffet ikke.

Sluttresultatet av konkurransen ble:

Verftets Kompani	294 poeng
Sandvikens Bataljon	288.5 "
Mulens Bataljon	271.5 "
Ladegårdens Bataljon	270.5 "
Løvstakkens Jægerkorps	257.5 "
Fjellets Bataljon	248.5 "
Sydnæs Bataljon	243 "
Wesselengens Bataljon	220.5 "

Som man ser gikk Sandvikens Bataljon fra 4. plass året før til nr. 2 dette året. Litt av en bragd. Dagens beste prestasjon sto faneoffiser Olaf Ellingsen for. Han løp 1500 m på 4.39.5. En utmerket tid og på høyde med det beste resultat året før. Brødrene Peder (Per) og Finn Pedersen vant hver sitt heat på henholdsvis 100 og 60 m. Videre vant Tom Christensen sitt heat på tross av vanskelig lagoppstilling.

Olaf Madsen ble tildelt Ørneorden dette året.

Der var meget snakk om Oslo-tur for SVS-alliansen dette året, men rådsformann Christen Tvedt var sterkt imot det. Han var av den mening at 1935 var altfor tidlig til å arrangere denne turen. Man sendte derfor ut dette sirkulæret, forfattet på Rådsmøtet 17. sept. 1934:

"Sandvikens Bataljon kan under ingen omstendigheter påta seg en så krevende tur i 1935. Derimot vil korpset gjerne vere med å arbeide for i fellesskap med sikte på en Oslo-tur et senere år. Vi er pålagt å meddele at når vi er så bestemt imot deltagelse i 1935 så er en av grunnene at vi vil gi alle våre menige korpsgutter den fornødne frist som en slik utflukt krever. Denne frist må vere minst 2 år."

Sirkulæret ble sendt til Skansens Bataljon, Skanseguttenes forening, Verftets Kompani og Verftets Gamlegarde, samt til Sandviksguttenes forening.

En del gutter ble i 1934 honorert for sportslig ferdighet:

1. premie	Skyting	Leon Rosendal	
1. premie	Løp offiserer	Per Pedersen	
1. premie	Skyting soldater	Karl Haugland	
2. premie	"	Arne Løken	
1. premie	Løp soldater yngste klasse	Harald Skudal	
2. premie	"	Finn Pedersen	
1. premie	"	eldste klasse	Karl Haugland
2. premie	"	Henrik Henriksen	

Premier for beste soldat for beste soldat i eksersis og disiplin gikk til:

1. pelotong		Arthu Bratland Finn Pedersen
2. pelotong	Gunnar Åsebø og	Karl Johannessen
3. pelotong		Johannes Einarsen
4. pelotong		Håkon Pettersen

Jacob Fr. Chr. Bruland dør dette året (1934) og i hans memoriam heter det:

"En aktet Sandviksborger er gått bort, idet Jacob Fr. Chr. Bruland døde 12. oktober 1934, 69 år gammel. Dødsfallet kom ikke uventet idet han hadde lidd av en meget smertefull sykdom i lengre tid. Herr Bruland tilhørte som korpsgutt Dræggens Buekorps. Men like meget tilhørte han Sandviken både gjennom sitt yrke og de interesser som opptok ham. Han var et meget interessert medlem av Sandviksguttene forening, og når nu denne forening står som eier av Fløystangen på Sandviksfjellet (den er nå i 2009 kommunal eiendom) skyldes dette meget herr Brulands årvåkne omsorg. Det var som en av de yngste på laget at herr Bruland var med blant en rekke kjente sandviksbeboere som hadde påtatt seg, ved private midler og arbeid å reise [en ny] vindfløy på Sandviksfjellet i 1879 [i stedet for den gamle] som da var meget dårlig. Han ble siden dens trofaste vokter inntil sykdom tvang ham til å gi opp. Hans arbeid ble overtatt av de kjente korpsgutter Fredrik Skulstad jr. og Edmund Pedersen, der som regel smører vindfløyen om høsten. Herr Bruland var en stor naturelsker og ferdes meget i skog og mark, og en av hans største fornøyelser når han ferdes ute var å ta en melodi på sitt horn, et instrument han blåste fint og musikalsk. Sittende på stupet foran Sandviksfløyen med sitt horn vil mange Sandviksgutter minnes herr Bruland når de søndag morgen tidlig la i vei over fjellet.

Vi lyser fred over det gode mennesket og den naturglade Sandviksborgers minne".

Sandvikens Bataljon får dette året en hilsen fra en annen av Sandvikens personligheter, nemlig professor Hans Dahl, en av stifterne av Sandvikens Buekorps. Det er skrevet i Balettrand og lyder:

"Til Sandvikens Buekorps vil jeg tillate med å sende en hjertelig takk fordi de nålevende gutter har holdt sammen i så mange år og forstått at det er godt for dem å slutte seg sammen i et godt øyemed til gjensidig glede. Denne sammenslutning er resultatet av en riktig tankegang, at mennesket må slutte seg sammen til vern om den jord, det stykke land hvorpå man lever. Det styrker ikke blott noen få, men mange at de ikke bare blot til lyst, nei, det styrker den ånd som skal trede opp når det en gang gjelder å samles. Så står de som dyktige soldater opp for å frelse sitt lands selvstendighet. Hell og lykke ønskes Sandvikens Buekorps fra det gamle 85 års medlem, Hans Dahl."

Han må ha vært ganske klar og fremsynt tross sin høye alder.

Siste del av referatet fra dette året fortelles historien om en del markante personligheter i korpsets historie:

Søren Hielm Friis Stoltz

Christian Stoltz

Julius Olsen

Breder Gundersen

Hjalmar Hansen

Disse portrettene tar vi ikke med her. Disse kan man lese om i Sandviksnytt eller Bladet som har egne sider. De som senere ble æresmedlemmer av Sandviksguttene forening kan man lese under dette kapittelet (bruk søkefunksjonen).

Likeledes er det med en beskrivelse av historien omkring korpset og Sandviksguttene forenings hytte Utsikten, bedre kjent som Sandvikshytten. Dette stoffet kan man lese under sidene Hytten=> historikk.